

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Πρωτ. 2476
Αριθ.
Διεκπ. 1152

Ἀθήνησι τῇ 22α Μαΐου 2025

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τίς Ἱερές Συνοδικές Μονές
τίς Ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Χρήση ὑπηρεσιῶν ἡλεκτρονικῆς τραπεζικῆς ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα (Κανονισμός 358/2025, ΦΕΚ Α' 79/20.5.2025)»

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Διὰ τοῦ παρόντος γνωρίζεται ὅτι τέθηκε ἐν ἰσχύι ὁ Κανονισμός 358/2025 (Α' 79/20.5.2025), δυνάμει τοῦ οὗ οἱ ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ καὶ τίθενται ρητοὶ περιορισμοὶ γιὰ τὴν χρῆσιν ὑπηρεσιῶν ἡλεκτρονικῆς τραπεζικῆς γιὰ τίς χρηματικὲς συναλλαγὰς στὰ ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 (Α' 147), τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τίς Ἱερές Μητροπόλεις, Ἐνορίες, Ἱερές Μονές, ἐκκλησιαστικά ἱδρύματα, Ἱερά Προσκυνηματα, ἐκκλησιαστικά Μουσεῖα (περὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων δὲν γίνεται πρόβλεψη, καθ' ὅσον ἰσχύουν οἱ ἱδρυτικοὶ τοὺς κανονισμοί).

1. Ὑπηρεσίες IRIS: Ὑπὸ τὸν γενικὸ ὅρο ὅτι πρόκειται πάντοτε γιὰ ἡλεκτρονικὲς ὑπηρεσίες πού παρέχονται ἀπὸ πιστωτικά ἱδρύματα

μέ έδρα ή μέ έγκατάσταση στην Έλλάδα πού έποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, έπιτρέπεται ή χρήση των ήλεκτρονικών ύπηρεσιών του συστήματος πληρωμών της εταιρείας «Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.» (σύστημα πληρωμών ΔΙΑΣ Α.Ε.) ήτοι: i) IRIS πληρωμές σέ ήλεκτρονικό κατάστημα, ii) IRIS άμεσες μεταφορές χρημάτων, iii) πληρωμές μέ κωδικό RF/QR, iv) πάγιες έντολές, v) άμεσες πληρωμές, γιά πληρωμή/μεταφορά ποσών ή είσπραξη χρημάτων.

Η ύπηρεσία IRIS ύποστηρίζει πληρωμές χωρίς ό έντολέας νά γνωρίζει τόν αριθμό λογαριασμού του δικαιούχου (IBAN), αλλά μέ χρήση έναλλακτικού αναγνωριστικού στοιχείου (π.χ. αριθμός κινητού τηλεφώνου γιά πληρωμές πρós ιδιώτες ή ΑΦΜ γιά πληρωμές πρós εταιρίες καί ελεύθερους επαγγελματίες, ή μέσω της πλατφόρμας της ΑΑΔΕ γιά άμεσες πληρωμές βεβαιωμένων όφειλών πρós την ΑΑΔΕ). Αντίστοιχα π.χ. ένα έκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο (Ένορία, Μονή κ.λπ.) εάν μέσω web banking έχει έγγραφει στην ύπηρεσία IRIS της τράπεζας στην όποία τηρεί τόν τραπεζικό του λογαριασμό, δύναται νά δεχθεί μία δωρεά μέ μεταφορά χρημάτων μέσω IRIS γνωστοποιώντας τό ΑΦΜ του έκκλησιαστικού νομικού προσώπου στόν δωρητή, ό όποιος χρησιμοποιεί την ύπηρεσία IRIS πού παρέχεται από την εφαρμογή web banking της δικής του τράπεζας (μέσω του κινητού τηλεφώνου ή του ήλεκτρονικού ύπολογιστή του).

2. Internet banking: Επίσης έπιτρέπεται στά άνωτέρω νομικά πρόσωπα, καί ύπό τόν γενικό όρο ότι παρέχονται από πιστωτικά ίδρύματα μέ έδρα ή μέ έγκατάσταση στην Έλλάδα πού έποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ή χρήση των ύπηρεσιών ήλεκτρονικής τραπεζικής internet banking, e-banking καί mobile banking γιά πληρωμή/μεταφορά ποσών ή είσπραξη χρημάτων.

Οί παραπάνω ύπηρεσίες ήλεκτρονικής τραπεζικής έπιτρέπονται γιά:

i) την παρακολούθηση κινήσεων - ύπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού σέ πιστωτικό ίδρυμα μέ έδρα ή μέ έγκατάσταση στην Έλλάδα πού έποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος καί

ii) την έκτέλεση χρηματικών συναλλαγών (όπως μεταφορά χρηματικού ποσού σέ άλλο δικαιούχο στό ίδιο ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, πληρωμή λογαριασμών όφειλών σέ δημοσίους καί ιδιωτικούς φορείς), έφ' όσον οί συναλλαγές γίνονται μέ χρήματα από τραπεζικό λογαριασμό των άνωτέρω έκκλησιαστικών ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ τηρούμενο σέ πιστωτικό ίδρυμα μέ έδρα ή μέ έγκατάσταση στην Έλλάδα πού έποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Τραπεζικές κάρτες: Ο Κανονισμός δέν επιτρέπει στά ως άνω εκκλησιαστικά ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ: α) τήν απόκτηση, κατοχή καί χρήση πιστωτικῆς, χρεωστικῆς, ἀναληπτικῆς καί προπληρωμένης τραπεζικῆς κάρτας ἢ κάρτας πληρωμῶν γιά τή διενέργεια κάθε εἵδους πληρωμῶν (π.χ. μέσω ATM ἢ POS ἢ e-POS ἢ ἠλεκτρονικοῦ καταστήματος κ.λπ.), β) τήν απόκτηση, κατοχή καί χρήση POS ἢ e-POS γιά τή διενέργεια εἰσπράξεων τους.

Ο Κανονισμός επιτρέπει τήν απόκτηση, κατοχή καί χρήση καταθετικῆς τραπεζικῆς κάρτας συνδεδεμένης μέ τόν τραπεζικό λογαριασμό τῶν ἀνωτέρω εκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ, ἐφ' ὅσον τηρεῖται σέ πιστωτικό ἴδρυμα μέ ἔδρα ἢ μέ ἐγκατάσταση στήν Ἑλλάδα πού ἐποπτεύεται ἀπό τήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, καί μέ μοναδικές παρεχόμενες ὑπηρεσίες τῆς τραπεζικῆς κάρτας τήν κατάθεση ποσῶν στόν τραπεζικό λογαριασμό τους καί τόν ἔλεγχο κινήσεως - ὑπολοίπου τοῦ τραπεζικοῦ λογαριασμοῦ τους.

4. Ἐκπρόσωποι πού ὑπογράφουν συμβάσεις μέ τράπεζες καί χρησιμοποιοῦν ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς τραπεζικῆς: Ἡ ὑπογραφή τῶν σχετικῶν συμβάσεων μέ τά πιστωτικά ιδρύματα γιά τήν παροχή τῶν ἀνωτέρω ἐπιτρεπόμενων ὑπηρεσιῶν, ἡ χρήση τῶν ὑπηρεσιῶν, ἡ παρακολούθηση κινήσεως λογαριασμοῦ καί ἡ διενέργεια τῶν ως ἄνω συναλλαγῶν ἐπιτρέπεται νά γίνεται ἀπό ἐκπρόσωπο τοῦ ως ἄνω εκκλησιαστικοῦ ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ, πού εἶναι εἴτε τό ὄργανο διοικήσεώς του (π.χ. Μητροπολίτης) εἴτε ἔχει ἐξουσιοδοτηθεῖ σχετικῶς ἀπό τό ὄργανο διοικήσεώς του μετά ἀπό ἔκδοση σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁργάνου διοικήσεως π.χ. μέλος Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ Ἐκκλ. Συμβουλίου Ἐνορίας ἢ λογιστής πού ἐξουσιοδοτεῖται μέ σχετικό πρακτικό τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου καί ἐπιπλέον ἔγκριση αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως α) εἰδικά γιά τίς Ἐνορίες ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί β) εἰδικά γιά τίς Ἱερές Μονές ἀπό τόν ἐπιχώριο Μητροπολίτη.

5. Χρήση δύο (2) κωδικῶν OTP ἀπό δύο (2) πρόσωπα γιά κάθε ἐκτέλεση πληρωμῆς: Εἰδικά ἡ διενέργεια ἠλεκτρονικῶν συναλλαγῶν μέ σκοπό τήν πληρωμή χρηματικῶν ποσῶν ἀπό τό εκκλησιαστικό ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ πρὸς τρίτους ἐπιτρέπεται ἐφ' ὅσον πρὶν ἀπό τήν ὁλοκλήρωση κάθε ἠλεκτρονικῆς συναλλαγῆς ἀνεξαρτήτως ἀξίας προϋποτίθεται ἔλεγχος ταυτότητας τουλάχιστον δύο (2) παραγόντων (two-factor authentication - 2FA) μέ χρήση κωδικῶν (OTP)

από τόν όρισθέντα εκπρόσωπο τοῦ ὡς ἄνω ἐκκλησιαστικοῦ ΝΠΔΔ ἢ ΝΠΙΔ καί ἓνα διαφορετικό φυσικό πρόσωπο.

Τά δύο φυσικά πρόσωπα δύνανται:

α) νά προέρχεται ὁ μέν εκπρόσωπος ἀπό τό ἴδιο τό ἐκκλησιαστικό ΝΠΔΔ ἢ ΝΠΙΔ πού εἶναι δικαιούχος τοῦ τραπεζικοῦ λογαριασμοῦ (π.χ. μέλος Ἐκκλ. Συμβουλίου τῆς Ἐνορίας, μέλος Ἡγουμενοσυμβουλίου, μέλος ΔΣ ἐκκλ. Ἰδρύματος ἢ Ἱ. Προσκυνήματος ἢ ἐκκλ. Μουσείου, ὑπάλληλος Ἱερᾶ Μητροπόλεως) καί νά ἔχει ἐξουσιοδοτηθεῖ ἀπό τό οἰκεῖο νομικό πρόσωπο γιά τή διενέργεια τῶν ὡς ἄνω ἠλεκτρονικῶν συναλλαγῶν,

β) τό δεύτερο φυσικό πρόσωπο νά προέρχεται εἴτε ἀπό τό νομικό πρόσωπο πού ἐποπτεύει τή νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ΝΠΔΔ ἢ ΝΠΙΔ (δικαιούχου τοῦ λογαριασμοῦ) π.χ. ἀπό τήν Ἱερᾶ Μητρόπολη εἴτε ἀπό τό ἴδιο τό ἐκκλησιαστικό ΝΠΔΔ ἢ ΝΠΙΔ (Ἐνορία, Ἱ. Μονή, Ἐκκλ. Ἰδρυμα, Ἱ. Προσκύνημα, Ἐκκλ. Μουσεῖο) πού εἶναι δικαιούχος τοῦ τραπεζικοῦ λογαριασμοῦ.

Δηλαδή γιά Ἐνορίες, Μονές, Ἐκκλ. Ἰδρύματα, Ἱ. Προσκυνήματα, Ἐκκλ. Μουσεία τό δεύτερο πρόσωπο μπορεῖ νά προέρχεται ἀπό τήν ἴδια τήν Ἐνορία, Ἱερᾶ Μονή, Ἐκκλ. Ἰδρυμα, Ἱ. Προσκύνημα, Ἐκκλ. Μουσεῖο εἴτε ἀπό τήν Ἱερᾶ Μητρόπολη πού ἐποπτεύει τά παραπάνω νομικά πρόσωπα. Συνεπῶς γιά τήν ἔγκριση κάθε πληρωμῆς μέσῳ web banking θά ἀποστέλλονται ἀπό τήν τράπεζα δύο κωδικοί στά κινητά τηλέφωνα δύο διαφορετικῶν φυσικῶν προσώπων καί θά πρέπει νά ἐγκρίνουν τήν ἠλεκτρονική πληρωμή δίνοντας στήν πλατφόρμα web banking τούς δύο κωδικούς, προκειμένου νά ἐκτελεσθεῖ ἡ ἠλεκτρονική πληρωμή.

Τά φυσικά πρόσωπα δύνανται νά εἶναι θρησκευτικοί λειτουργοί ἢ ὄργανα διοικήσεως ἢ μέλη συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως τοῦ ἐποπτευόμενου νομικοῦ προσώπου - δικαιούχου τοῦ τραπεζικοῦ λογαριασμοῦ ἢ/καί τοῦ ἐποπτεύοντος νομικοῦ προσώπου ἢ ὑπάλληλοι τῶν ἀνωτέρω ἐκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ ἢ ἄλλα πρόσωπα σέ κάθε περίπτωση ἐξουσιοδοτημένα ἀπό τό ὄργανο διοικήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ.

6. Ἀρμοδιότητα ἐξουσιοδοτήσεως φυσικῶν προσώπων γιά τήν ἄσκηση τῶν παραπάνω καθηκόντων:

α) ὡς πρὸς τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος (ἄρθρο 9 τοῦ ν. 590/1977),

β) ὡς πρὸς τήν Ἀποστολική Διακονία καί τό Διορθόδοξο Κέντρο ἔχουν τά Διοικητικά Συμβούλιά τους (ἄρθρο 4 τοῦ ἀ.ν. 976/1946,

Α' 58, παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 590/1977, Α' 146, άρθρο 3 του Κανονισμού υπ' αρ. 132/ 1999, Α' 236),

γ) ως προς τις Ίερές Μητροπόλεις έχει ό επιχώριος Μητροπολίτης (άρθρο 30 του ν. 590/1977, Α' 146, περ. Ε της παρ. 3 του άρθρου 5 του Κανονισμού υπ' αρ. 263/2014, Α' 272),

δ) ως προς τις Ένορίες έχει τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιό τους, ύποκείμενης της σχετικής απόφάσεως του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου σέ έγκριση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου της οικείας Ίερᾶς Μητροπόλεως, τό όποιο δύναται νά όρίσει ως δεύτερο πρόσωπο έναν εκπρόσωπο της έποπτεύουσας Ίερᾶς Μητροπόλεως ή νά έγκρίνει ως δεύτερο πρόσωπο άλλον εκπρόσωπο της Ένορίας,

ε) ως προς τις Ίερές Μονές έχει τό εκλεγμένο ή διορισμένο Ήγουμενοσυμβούλιο (παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 590/1977, Α' 146, β.δ. της 28ης.7/15ης.9.1858, Α' 42) ή ό κληρικός πού άσκει καθήκοντα Ήγουμενοσυμβουλίου (άρθρο 3 του ν.δ. 374/1947, Α' 163), ύποκείμενης της σχετικής απόφάσεως του παραπάνω όργάνου σέ έγκριση του επιχωρίου Μητροπολίτη, ό όποιος δύναται νά όρίσει ως δεύτερο πρόσωπο έναν εκπρόσωπο της έποπτεύουσας Ίερᾶς Μητροπόλεως ή νά έγκρίνει ως δεύτερο πρόσωπο άλλον εκπρόσωπο της Ίερᾶς Μονῆς,

στ) ως προς τά εκκλησιαστικά ιδρύματα, γιά τά Ίερά Προσκυνήματα καί γιά τά εκκλησιαστικά μουσεΐα έχει τό όργανο διοικήσεως πού προβλέπει ό κανονισμός λειτουργίας τους (π.χ. Διοικούσα Έπιτροπή-ΔΕ, Διοικητικό Συμβούλιο-ΔΣ) ύποκείμενης της σχετικής απόφάσεώς του σέ έγκριση του επιχωρίου Μητροπολίτη, ό όποιος δύναται νά όρίσει ως δεύτερο πρόσωπο έναν εκπρόσωπο της έποπτεύουσας Ίερᾶς Μητροπόλεως ή νά έγκρίνει ως δεύτερο πρόσωπο εκπρόσωπο του εκκλησιαστικού ιδρύματος ή Ίερού Προσκυνήματος ή εκκλησιαστικού μουσείου.

7. Έλάχιστα προσκομιζόμενα έγγραφα στίς τράπεζες:

Πέραν τών άλλων έγγράφων πού τυχόν άπαιτεΐ ή κάθε τράπεζα, όπωσδήποτε στήν οικεία τράπεζα θά προσκομίζονται οί απόφάσεις παροχής έξουσιοδοτήσεως της ΔΙΣ της Έκκλησίας της Ελλάδος ή του επιχωρίου Μητροπολίτη της οικείας Μητροπόλεως ή του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου της οικείας Ένορίας μετά της έγκρίσεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου ή του Ήγουμενοσυμβουλίου της Μονῆς μετά της έγκρίσεως του οικείου Μητροπολίτη ή του ΔΣ της Αποστολικής Διακονίας ή του Διορθοδόξου Κέντρου ή όργάνου διοικήσεως του Ίερού Προσκυνήματος ή ΔΣ του εκκλησιαστικού ί-

δρύματος ἢ ΔΣ ἐκκλησιαστικοῦ μουσείου, μέ τίς ὁποῖες ἐξουσιοδοτοῦνται κατά περίπτωσιν φυσικά πρόσωπα γιά τήν ἔκδοση καταθετικῆς τραπεζικῆς κάρτας, τόν χειρισμό τῶν κωδικῶν ἠλεκτρονικῆς προσβάσεως στίς ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς τραπεζικῆς γιά τήν κίνηση καί παρακολούθησιν τοῦ τραπεζικοῦ λογαριασμοῦ τοῦ οἰκείου νομικοῦ προσώπου καί ὡς λήπτες κωδικῶν ἐγκρίσεως συναλλαγῆς, ὥστε νά ἀπαιτεῖται ἡ σύμπραξις τουλάχιστον δύο (2) φυσικῶν προσώπων γιά κάθε συναλλαγή μέ ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς τραπεζικῆς.

8. Λήψη ἀποφάσεων γιά πληρωμές: Ὁ Κανονισμός ἐπαναλαμβάνει τό αὐτονόητο ὅτι ἡ εὐχέρεια ἐκτελέσεως πληρωμῶν μέ ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς τραπεζικῆς δέν σημαίνει ὅτι τά φυσικά πρόσωπα πού ἐκτελοῦν τίς πληρωμές ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ ἀποφασίζουν τίς πληρωμές καί δέν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ ὀργάνου διοικήσεως τῶν νομικῶν αὐτῶν προσώπων. Προκειμένου νά διενεργηθεῖ ἠλεκτρονικῶς ἡ μεταφορά ποσῶν ἢ ἡ πληρωμή ποσῶν ὁποιοῦδήποτε ὕψους ἀπό τόν τραπεζικό λογαριασμό τῶν ὡς ἄνω ἐκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ καί ΝΠΙΔ πρέπει πάντοτε νά ἔχει προηγηθεῖ ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου (καί σέ περίπτωσιν Ἑνορίας ἢ Ἱερᾶς Μονῆς νά τύχει καί ἐγκρίσεως Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ Μητροπολίτη) ἀναλόγως τῆς ἀνωτέρω ἀρμοδιότητάς του κατά τίς κείμενες διατάξεις (ΔΙΣ, Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο μέ ἔγκρισιν Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, Ἡγουμενοσυμβούλιο μέ ἔγκρισιν Μητροπολίτη, ΔΣ ἢ ΔΕ ἰδρύματος ἢ Προσκυνηματος ἢ μουσείου κ.λπ.). Ἄν δέν τηρηθοῦν οἱ ἀνωτέρω ὅροι, ἡ σχετική πληρωμή ἢ μεταφορά ποσοῦ λογίζεται ὡς ἀχρεώστητη ἐκταμίευσις καί τά ἐμπλεκόμενα στή διενέργειά της φυσικά πρόσωπα ὑπέχουν εὐθύνη ὑπολόγου γιά πρόκλησιν ἐλλείμματος κατά τόν Κανονισμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 210/2010 (Α' 135).

Ἐπισυνάπτεται ὁ σχετικός Κανονισμός 358/2025 (Α' 79).

Ἐντολῇ καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης